

Keskisuomalaiset edellä, laki perässä

## Biojätteen erilliskeräys alkoi jo 30 vuotta sitten

**Jyväskylän seudulla biojätettä alettiin lajitella kauan ennen kuin laki siihen velvoitti. Kolmessa vuosikymmenessä perunankuorista ja kahvinporoista on syntynyt multaa ja biokaasua; jälkimmäistä miljoonien ajokilometrien vauhdittajaksi. Pitkään lajitellut *Aija Luoma* muistaa, kuinka pakastimesta rakennettu kompostori lahjoitti hänelle kerran myös täyttä hopeaa. Miltei.**

Keski-Suomessa biojätteen erilliskeräys alkoi vuonna 1996, jolloin biojäteasiat olivat vielä harvinainen näky taloyhtiöiden pihilla, eikä lajittelu ollut valtakunnallinen velvoite. Paikalliset ottivat kuitenkin uuden toimintatavan nopeasti omakseen. Osa kompostoi itse, osa kantoi jätepussinsa keräysastioihin. Yhteistä oli halu hyödyntää biojätteet.

– Aloitimme kompostoinnin pihallamme noin vuonna 1986. Tuolloin sai hakea Nuorisoverstaalta arkkupakastimista muokattuja säiliöitä, joiden kylkeen oli rakennettu tyhjennysluukku. Tummanruskea väri upposi hyvin maisemaan, muistelee biologi ja omakotitaloasukas **Aija Luoma**.

Vuosien mittaan biojätteen lajittelusta on kasvanut osa paikallista kiertotaloutta. Vuonna 2025 Mustankorkean toimialueen kotitalouksista ja yrityksistä kerättiin yli 12 000 000 kiloa biojätettä. Siitä valmistettiin viime vuonna lähes 44 000 000 kiloa multaa ja 733 000 kiloa biokaasua. Se vastaa jopa paria miljoonaa multasäkkiä ja hyvinkin viittätoista miljoonaa ajokilometriä uusiutuvalla energialla vuosittain.

– Ensimmäisenä kompostointipäivänä nelilapsisessa perheessämme oli lupa ja ihan määräyskin jättää hieman ruokaa, että ”sienet ja bakteerit pääsevät heti töihin”, Luoma jatkaa.

Biojätteen lajittelu on arjen hyväntekemistä. Ilman kodeissa ja yrityksissä tehtävää lajittelua ravinteiden ja energian kierrätys ei onnistuisi. Vielä voimme toki kiriä, sillä [vuonna 2023 tehdyn tutkimuksen](#) mukaan paikallisessa sekajätteessä oli noin 21 % sinne kuulumatonta biojätettä. Suunta on kuitenkin oikea, sillä vuonna 2021 määrä oli noin 23 %. Parhaillaan on menossa [uusi sekajätetutkimus](#), josta saamme tulokset loppukesästä.

– Kerran kompostoria tyhjennettäessä löytyi myös tunnearvoltaan suuri, lahjaksi saamani filigraanikoru. Osoittautui, että sen neula ei ollutkaan hopeaa – ruostuminen kavalsi asian, Luoma kertoo.

Mustankorkean toimialueella asuu nykyisin noin 181 700 asukasta. Kun biojätteen erilliskeräys tuli laajasti pakolliseksi Suomessa vuonna 2024, biojätteen lajittelusta oli Keski-Suomessa ehtinyt tulla jo osa tavallista arkea, siinä missä paperinkeräyksestä ja pullojen palauttamisestakin.

**Lisätietoja:** Piia Aho, viestintä- ja asiakaspäällikkö, Mustankorkea Oy, p. 040 778 7248, [piia.aho@mustankorkea.fi](mailto:piia.aho@mustankorkea.fi)